

1 נָפַל העכבר לָגוֹ תָלֵא - לתוך חומץ, מֵאֵי - האם נאסר החומץ, כיון
 2 שנבלע בו טעם מהעכבר, או שלא נאסר, כיון שטעמו של העכבר
 3 פגום, וכדלעיל. והסברא לאסרו אף שטעמו פגום, היא משום שיש
 4 לומר שהחומץ טעמו חזק ואין פוגמו טעם זה. אָמַר לִיָּה רַב הַלֵּל
 5 לְרַב אֲשֵׁי, הָיָה עוֹבְרָא בִּי - אירע כן אצל רַב כְּהֵנָא, שנפל עכבר
 6 לחומץ, וְאָסַר רַב כְּהֵנָא את החומץ, ויש לפשוט מהוראתו את ספק
 7 בני הישיבה, שאכן עכבר אוסר את החומץ שאליז נפל, ואין זה נותר
 8 טעם לפגם. אָמַר לִיָּה רַב אֲשֵׁי לַרַב הַלֵּל, אין לפשוט מהוראה זו את
 9 הספק האמור, שלא משום הטעם הנפלס מהעכבר אסר רב כהנא את
 10 החומץ אלא משום שֶהָהוּא ו-ארתו עכברו שנפל לחומץ, אִימְרַמְוִי
 11 אִימְרַמְט - נרקב ונשחת עד שנחתך ונחלק לחתיכות דקות וקטנות,
 12 וכיון שאיסור אכילת שרצים הוא אפילו אינם אלא בגודל כעדשה
 13 שהוא קטן מאד, על כן אסרו רב כהנא מחשש שהשותה את החומץ
 14 יבלע מממשות העכבר. ואין להוכיח מכאן לאסור את החומץ באופן
 15 שהעכבר נותר שלם והוציאודו מן החומץ, ורק טעמו נפלס אליו
 16 ונבלע בו.

17 הגמרא מביאה כמה דעות בענין זה, ופוסקת את ההלכה: רַבִּינָא כִּבְר
 18 לְשַׁעֲרֵי - לשער את העכבר שבחומץ, בְּמֵאָה וְחָד, שאם יש בחומץ
 19 פי מאה מגודל העכבר (שיחידיו הם פי מאה ואחד), יש להתיר את
 20 החומץ. וסובר רבינא שהעכבר נותר טעם רב בחומץ, ואין להתיר
 21 בששים אלא במאה ואחד, ומה שהתיר בשיעור זה משום שְׂאֵמַר
 22 שודאי לֹא יָרַע ו-אין חמורו איסור זה מְתַרְוֵמָה ששיעורה אחד
 23 ומאה, דְּהִנֵּן בְּמִשְׁנָה (תרומות פ"ד מ"ז), הִתְרוֹמָה שנתערבה בחולין עוֹלָה
 24 (-מתבטלת) בְּמֵאָה וְחָדָה, שאם יש בחולין פי מאה ממנה, הרי היא
 25 בטלה. אָמַר לִיָּה רַב תַּחְלִיפָא בְּרַיָּא לְרַבִּינָא, אם אתה חושש
 26 שטעמו של העכבר רב בחומץ, דְּלָמָּא - שמא בְּתַבְלִין שֶׁל תְּרוֹמָה
 27 שהונח בְּקִדְוָה של חולין דְּמֵי ו-דומה הוא, דְּלֹא כְּמִיל מְעַמְיָהוּ -
 28 שאין בטל טעמו, שאפילו יש בתבשיל שבקדירה פי מאה ויותר
 29 מהתבלין, אינו בטל, ושמא אף העכבר יהיה דינו כן.

30 רַב אֲחָאי שַׁעֲרַב בעכבר שנתערב בְּתָלֵא ו-בחומץ, בְּתַמְשִׁין, שבדק
 31 אם יש בחומץ פי חמש מהעכבר, שאם יהיה בו שיעור זה יתיר את
 32 החומץ. ומה ששיער, כי משום שלדעתו כיון שהחומץ טעמו חזק, די
 33 אם יש בו חמשים כנגד העכבר, ששוב לא יתן בו העכבר טעם כלל.
 34 רַב שְׁמוּאֵל בְּרִיהַ רַבִּי אִיקָא שַׁעֲרַב בְּשִׁבְרָא ו-בשיכר) בְּשִׁיתֵין -
 35 בששים, ככל איסורים, שדעתו היא שהעכבר משביח בשכר.
 36 מסיקה הגמרא: וְהִלְבַּתָּא - ההלכה היא שְׂאֵי וְאִידֵי - בין בשכר
 37 ובין בחומץ, יש לשער בְּשִׁיתֵין, שאם אין בהם ששים נגד העכבר,
 38 אסורים, משום שהעכבר נותר בהם טעם לשבח, אבל אם יש בהם
 39 ששים נגדו, מותרים, שאז בטל טעמו, וככל נותני הטעם שיעורם
 40 בששים ולא יותר, וְכֵן כָּל אִיסוּרֵין שְׁבַתְרוּהָ שהתערבו בהיתר מין
 41 בשאינו מינו, בטלים הם בששים.

משנה

42 עוֹבֵד בּוֹכְבִים שְׁהִיָּה מְעַבֵּיר עִם יִשְׂרָאֵל בְּדֵי יוֹן (של ישראל) מְמַקְּוִים
 43 לְמַקְּוִים, והתרחק הישראל ונשאר הגוי לבד עם היין, אִם הָיָה הַיֵּין
 44 בְּחֻזְקַת הַמְשַׁתְמַר - בחזקת שמור מנגיעת גוי, כגון שלא הודיע
 45 הישראל לגוי שהוא מתרחק, היין מוֹתֵר, משום שהגוי יודע
 46 שהישראל מקפיד על נגיעתו ביין, וירא שהישראל יבוא בכל רגע,
 47 לפיכך אין חשש שנגע בו הגוי. אולם אִם הוֹדִיעוּ הישראל לגוי שְׁהוּא
 48 מְפָלֵג - שמתרחק ממנו, אם עבר זמן בְּבִדְי שְׁיִשְׁתוּם - שהגוי יקב
 49 בה חור, וְיִסְתוּם את הנקב בטיט, וְיִגְוֵב - ותתייבש הסתימה, נאסר
 50 היין. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֵּן זְמַרְתָּי חוֹלֵק וְאוֹמֵר, אין היין נאסר אלא אם כן
 51 עבר זמן ארוך יותר, והיינו בְּבִדְי שְׁיִפְתַּח אֶת כָּל מְגוּפַת ו-מכסהו
 52 הַחֲבִית, וְיִגְוֵף - ויעשה מגופה אחרת חדשה, וְתִיגְוֵב - ותתייבש.
 53 המשנה מביאה אופן נוסף שנחלקו בו: וכן הַמְנִיחַ יֵינּוּ בְּקֶרֶן - בעגלה
 54 או בְּסַפִּינָה עם הגוי, וְהִלֵּךְ לוֹ הישראל בְּקַנְדְרָיָא - לדרך צהרה,
 55 אף אם לבסוף נִכְנַם לְמִדְוָנָה - לעיר וְרִחֵן, כלומר ששהה שם
 56 ברחיצה, היין מוֹתֵר, מכיון שהגוי לא ידע שהישראל ישהה שם זמן
 57 רב, ולכן הוא ירא ליגע ביין. אולם אִם הוֹדִיעוּ הישראל לגוי שְׁהוּא

59 מְפָלֵג - שמתרחק ממנו, אם עבר זמן בְּבִדְי שְׁיִשְׁתוּם - שהגוי יקב
 60 בה חור, וְיִסְתוּם, וְיִגְוֵב - ותיבש הסתימה, נאסר היין. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֵּן
 61 זְמַרְתָּי חוֹלֵק וְאוֹמֵר, אין היין נאסר אלא אם כן עבר זמן בְּבִדְי
 62 שְׁיִפְתַּח אֶת כָּל מְגוּפַת הַחֲבִית, וְיִגְוֵף - ויעשה מגופה אחרת חדשה,
 63 וְתִיגְוֵב - ותתייבש.
 64 המשנה מביאה אופן נוסף שנחלקו בו: וכן הַמְנִיחַ עוֹבֵד בּוֹכְבִים
 65 בְּהַנּוּת, ויש בחנות יין של ישראל, אִף עַל פִּי שְׁהִישְׂרָאֵל יִצְאָ
 66 מהחנות וְנִכְנַם אליה, ואינו שוהה כל הזמן בחנות, מוֹתֵר היין. וְאִם
 67 הוֹדִיעוּ הישראל שְׁהוּא מְפָלֵג - שמתרחק ממנו, אם עבר זמן בְּבִדְי
 68 שְׁיִשְׁתוּם - שהגוי יקב בה חור, וְיִסְתוּם, וְיִגְוֵב, נאסר היין. רַבֵּן שְׁמַעוֹן
 69 בֵּן זְמַרְתָּי חוֹלֵק וְאוֹמֵר, אין היין נאסר אלא אם כן עבר זמן בְּבִדְי
 70 שְׁיִפְתַּח אֶת כָּל מְגוּפַת הַחֲבִית, וְיִגְוֵף - ויעשה מגופה אחרת חדשה,
 71 וְתִיגְוֵב - ותתייבש.

72 המשנה מביאה דין נוסף בענין זה: הָיָה הַגּוֹי אוֹבֵל עַמּוּ - עם הישראל
 73 עַל הַשּׁוּלְחָן, וְהִנִּיחַ לְגִינֵין - כדים עַל הַשּׁוּלְחָן וְלָגִין עַל הַדּוּלְבָקִין -
 74 שולחן שעומד בצד השולחן שאוכלים עליו, שעליו מניחים צרכי
 75 הסעודה וְהִנִּיחוּ - והישראל השאיר שם את הגוי, וְיִצְאָ, מֵהָ שְׁהִיָּה
 76 עַל הַשּׁוּלְחָן אֲסוּר, מפני שהגוי אינו חושש לגעת, שאומר לעצמו,
 77 הרי ישראל זה זימנני לאכול ולשתות, ובודאי אינו מקפיד על נגיעתי.
 78 ומה שְׁהִיָּה עַל הַדּוּלְבָקִין מוֹתֵר, מפני שאינו מיועד לסעודה זו, ומכיון
 79 שחושש בכל רגע שיחזור הישראל, על כן אין חשש שנגע בהם. וְאִם
 80 אָמַר לוֹ הישראל לגוי הָיָה מוֹזֵג וְשׁוֹתָהּ, כלומר שהתיר לו במפורש
 81 למוזג לעצמו, אף שלא אמר לו שיכול למוזג גם מהדולבקי, מכל
 82 מקום אִף הַיֵּין שְׁעַל הַדּוּלְבָקִין אֲסוּר, מפני שהישראל חיזק את ידו
 83 במה שנתן לו רשות על מקצת היין, ומשום כך יש חשש שהוסיף הגוי
 84 מדעתו, ונגע בכלם. ומפרשת המשנה מה אסור באופן זה: הַחֲבִית
 85 הַפְּתוּחוֹת שבבית אֲסוּרוֹת, אולם החביות הַסְּתוּמוֹת מוֹתְרוֹת, ולא
 86 נאסרות אלא אם כן עבר זמן בְּבִדְי שְׁיִפְתַּח אֶת כָּל מְגוּפַת החבית,
 87 וְיִגְוֵף - ויעשה מגופה אחרת חדשה, וְתִיגְוֵב - ותתייבש.

גמרא

88 התבאר במשנה, שאם היה היין בחזקת המשתמר ואין חשש שנגע בו
 89 הגוי, היין מותר. שואלת הגמרא: הִיכֵי דְּמֵי - איך מדובר שהיין
 90 בְּחֻזְקַת הַמְשַׁתְמַר, משיבה הגמרא: בְּתַנְיָא בְּבִרְיָא, הִרִי שְׁהִיָּה
 91 הַמְּרִי וְפּוֹעֲלֵיו שהם עמי הארץ, מְעַנִּין מְהֵרָת - נושאים דבר
 92 טהור, אֲפִילוּ הַפְּלִג - הרחיק מִהֵן יוֹתֵר מְמַל, מְהֵרָתוּ מְהֵרָת, וְאִם
 93 אָמַר לָהֶן הִבְעַל הַבֵּית, לְכוּ לַפְנֵי, וְאִנִּי בָּא אַחֲרֵיכֶם - אינני בא
 94 תיכף, אלא אבוא מאוחר יותר, בִּיּוֹן שְׁנַחֲעֻלְמָה עֵינּוּ מְהֵם - מיד
 95 כאשר אינו רואה אותם, מְהֵרָתוּ מְמַאֵת. וזהו הביאור בדברי
 96 המשנה 'בחזקת המשתמר', שכל עוד לא הרחיק מהם מיל, הרי זה
 97 בחזקת המשתמר.

98 הגמרא דנה בביאור הברייתא. מקשה הגמרא: מֵאֵי שְׁנָא רִישָׁא וְמֵאֵי
 99 שְׁנָא סִיפָא, והלא שנינו בברייתא 'טעונין', והיינו שהם נושאים את
 100 הטהרות בכתפיהם ונוגעים בהם ממש, ומאחר שאנו רואים שהם
 101 נוגעים בטהרות, מדוע שינו ברישא שטהרות. מתרצת הגמרא:
 102 אָמַר רַב יִצְחָק, בְּרִישָׁא טהורות משום שמדובר בְּאוֹפֵן שהיה מְמַתֵּר
 103 את הַמְּרִי וְפּוֹעֲלֵיו לְכַד, על ידי שהטבילן במקוה, וממילא אם נגעו
 104 בטהרות אינם מטמאים אותן.
 105 מקשה הגמרא: אֵי הִכֵּי סִיפָא נְמִי - אם כך מדובר, שפועליו טהורים,
 106 אם כן יש לטהר גם בדין השני שאמר להם לכו ואני בא אחריכם,
 107 ומדוע אמרה הברייתא על אופן זה שטהרותיו טמאות. מתרצת
 108 הגמרא: הַטַּעַם בסיפא הוא משום שֶׁאֵין עִם הָאָרֶץ מְקַפֵּיד עַל מוֹנֵעַ
 109 חֲבִירוֹ - העם הארץ לא שומר שאנשים אחרים לא יגעו בטהרות,
 110 ומכיון שהבעל הבית לא היה עם החמרים, חוששים שמא לא
 111 השיגו כהוגן, ואנשים אחרים טמאים נגעו בטהרות.
 112 מקשה הגמרא: אֵי הִכֵּי - אם חוששים שמא אחרים נגעו בטהרות,
 113 אֲפִילוּ רִישָׁא נְמִי נִימָא הִכֵּי - גם בדין הראשון יש לחשוש למגע
 114 אנשים אחרים, ומדוע טהרותיו טהורות.
 115 מתרצת הגמרא: אָמַר רַבָּא,

עבודה זרה דף סט עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שישי) קלא

59 לרבן שמעון בן גמליאל, אלא שרְבַן שְׁמֵעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הוּא דְלֵא
60 יָדַע מֵאֵי קְאָמְרֵי רַבָּנָן – הוּא בעצמו לא ידע מה בדיוק אמרו חכמים,
61 וְהִכֵּי קְאָמַר לָהּוּ – וכך אמר להם, אֵי בְּשַׁל מִיט קְאָמְרֵיתוּ – אם
62 אמרתם את דינכם [שהשיעור הוא כדי פתיחת חור] במגופה של טיט,
63 הרי (סתומו) [שתומו] – סימן פתיחת המגופה נִיבָר בֵּין מְלֻמְעָלָה
64 וּבֵין מְלֻמְטָה, וְאֵי בְּשַׁל סִיד קְאָמְרֵיתוּ – אם במגופה של סיד אמרתם
65 את דינכם, נְהִי דְמְלֻמְעָלָה לֹא יָדִיעַ – אמנם מלמעלה לא ניכר
66 שנפתחה המגופה, אבל מְלֻמְטָה מִיָּהָּ יָדִיעַ – מצידה הפנימי של
67 המגופה ניכר שנפתחה, ומחמת כן הגוי ירא לזיף. נמצא שאין ראה
68 מהברייתא לענין מה נחלקו, ולא קשה מההברייתא על רבי יוחנן.
69 הגמרא מבארת את טעמם של חכמים, ומיישבת בכך את קושיית רבן
70 שמעון בן גמליאל בברייתא על שיטתם. אומרת הגמרא: וְרַבָּנָן וְשֵׁא
71 סמכו על כך שפתיחת חור ניכרת מלמטהו, סברו, בֵּין דְמְלֻמְעָלָה לֹא
72 יָדִיעַ – כיון שמבחוץ לא ניכרת הפתיחה, לֹא מְסִיק אֲדַעְתִּיהָ דְאֶפְדִּין
73 וְהָיוּ לִיה – הגוי לא מעלה בדעתו שהישראל יחפור את המגופה
74 ויראה את הסתימה. אֵי נָמִי – ביאור נוסף, לכך שרבן לא סמכו על
75 כך שהפתיחה ניכרת מלמטה, משום דזִימְנִין דְתַלְמִין – לפעמים
76 מתמלא הנקב מלמטה כמו מלמעלה, ואינו ניכר.
77 הגמרא מביאה את ההלכה במחלוקת חכמים ורבן שמעון בן גמליאל
78 שבמשנתניה: אָמַר רַבָּא, הֲלָכָה בְּרַבָּן שְׁמֵעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל שהשיעור
79 הוא בכדי שיתפתח את כל מגופת החבית, ולא רק נקב קטן, הוֹאִיל וְתַנְי
80 סְתָמָא בְּנוֹתִיהָ – שכן מוכח מכך ששנינו כדבריו בסתם [בלי להביא
81 את הדיעה החולקת], דְתַנְי – ששנינו בסוף משנתניה, הִנֵּה אוֹכֵל עַל
82 הַשּׁוֹלְחָן עֻמוֹ, וְהַנִּיחַ לְגִין עַל הַשּׁוֹלְחָן וְלָגִין עַל הַדּוֹלְבָקִי וְהַנִּיחַ
83 וַיֵּצֵא, מִה שְׁעַל הַשּׁוֹלְחָן אָסוּר, וּמִה שְׁעַל הַדּוֹלְבָקִי מוֹתֵר, וְאִם אָמַר
84 לוֹ הָיוּ מְזוּגִים וְשׁוֹתֵה, אָף הֵינן שְׁעַל הַדּוֹלְבָקִי אָסוּר, וְדוּקָא הַחֲבִיטוֹת
85 הַפְּתוּחוֹת אָסוּרוֹת, אֲבָל הַחֲבִיטוֹת הַסְּתוּמוֹת מוֹתְרוֹת, וְלֹא נִאֲסְרוֹת
86 אֲלֵא אִם כֵּן עָבַר זְמַן בְּכָדִי שִׁפְתָּתָּא אֵת כֹּל מְגוּפַת הַחֲבִיט, וַיִּגְוֶף –
87 ויעשה מגופה אחרת חרשה, וְתִיגְוֶב – ותתייבש. ומכך שהמשנה
88 נקטה בדין זה רק את דעת רבן שמעון בן גמליאל, שהשיעור בכדי
89 שיתפתח את כל מגופת החבית, משמע שהלכה כמותו.
90 מקשה הגמרא על רבא: מַשְׁיָמָא – פשוט הוא שאם התנא סתם כדברי
91 רבן שמעון בן גמליאל, הֲלָכָה כְּמוֹתוֹ, וּמִה מְחַדֵּשׁ לֵנוּ רַבָּא, וְכִי רַבָּא
92 בא להשמיע לנו שכך שנינו במשנה. מתרצת הגמרא: מַהוּ דְתִימָא –
93 שמא תאמר, בּוֹלָה – שאת כל המשנה רַבָּן שְׁמֵעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל קְתִינֵי
94 לָהּ – שנה אותה, כלומר שמה שכתוב במשנה 'היה אוכל עמו' וכו',
95 הכל הוא המשך דברי רבן שמעון בן גמליאל בעצמו, ואינם שניים
96 כסתם משנה, קָא מְשַׁמְעֵ לָן – לכך משמיענו רבא שאין הדבר כן,
97 אלא מה שכתוב 'היה אוכל עמו' וכו' סתם משנה היא, וממילא יש
98 לדייק מסתם משנה זו שהלכה כרבן שמעון בן גמליאל.
99 מקשה הגמרא: וְכִי מַאֲחֵר דְקָיִמָא לָן בְּנוֹתִיהָ – מכיון שנפסק
100 להלכה כשיטתו דְרַבָּן שְׁמֵעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל דְלֵא חֵיִשׁ לְשִׁתּוּמָא –
101 שלא חושש לנקיבת חור קטן שאין בו טירחה, משום שהדבר ניכר,
102 וְכֵן תְּלַבְתָּא בְּנוֹתִיהָ – ההלכה כשיטתו דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וּכְמִבּוּאָר לְעִיל
103 (לכא) דְלֵא חֵיִשׁ לְזִיזְפָּא – שאינו חושש לזיוף כאשר יש חותם אחד,
104 ויש טירחה לזיף. אם כן יש להקשות, הַאִיִּדְנָא – כעת, בזמן הזה, מֵאֵי
105 מְעַמָּא לֹא מוֹתְבִינֵן הַמְרָא – מדוע לא מניחים חביות יין סתומות
106 בחותם אחד בְּיַד עוֹבְדֵי בּוֹכְבִּים, אֲלֵא אֲנּוּ מְצִרִיכִים חוֹתֵם בְּתוֹךְ
107 חוֹתֵם, הֲרִי אֵין לְחֻשׁוֹשׁ לֹא לַפְּתִיחַת נֶקֶב, וְלֹא לַפְּתִיחַת כֹּל הַמְּגוּפָה.
108 מתרצת הגמרא: שהיום חוששים מְשׁוּם שְׁיִיבָא – שיש נקב דק מאוד
109 במגופת החבית כדי שריח היין ייצא, וחוששים שהגוי יקדח שם מעט,
110 ויבוא לטעום מהדין.
111 הגמרא מביאה עוד דינים בשם רבא, בענין החשש למגע גוי: אָמַר
112 רַבָּא, זִוְנָה עוֹבְדַת בּוֹכְבִּים, וְהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְסוּבִין אֲצֵלָה כְּדִי לְחַטּוּא
113 עִימָה בּוֹנוֹת, הַמְרָא שְׂרִי – יינם מותר אפילו בשתייה. ששמירת
114 הישראל מועילה ליין, ואין לומר שמכיון שאינם מקפידים על הזנות
115 גם לא הקפידו על הניסוך, משום דְנָהִי דְתַקִּיף לָהּ וַיֵּצֵא דְעַבְרָה –
116 אמנם יצר הזנות התגבר עליהם,

1 בדין הראשון מדובר בְּכָא לָהֶם – באופן שבעל הבית יכול לבוא
2 אליהם בְּדֶרֶךְ עֵקֶלְתוֹן – כלומר לא בדרך הישרה אלא מן הצד,
3 ומכיון שהם יראים שיבוא אינם מניחים לחבריהם לטמא את
4 הטהרות.
5 מקשה הגמרא: אֵי הָכִי – אם מדובר בדרך עקלתון, סִיפָא נָמִי – גם
6 בדין השני יש לומר כן ומדוע טהרותיו טמאות. מתרצת הגמרא:
7 שְׁמִינּוֹן דְאָמַר לָהֶם לָבוּ לִפְנֵי וְאֵינִי בָא אֲחֵרִיבָם, והיינו שבא
8 אחריהם מאוחר יותר, סְמִכָא דְעֵתִיּהוּ – הם בטוחים בעצמם, שבעל
9 הבית אכן לא יראה מעשיהם, ומניחים לחבריהם לטמא את
10 הטהרות.
11 שנינו במשנתנו (לעיל ע"א): עוֹבַד כּוֹכְבִּים שְׁהִיהָ מַעֲבִיר עִם יִשְׂרָאֵל כְּדִי
12 יִין וְכו', הַמְנִיחַ עוֹבְדֵי בּוֹכְבִּים בְּחֻנוֹתוֹ בּוֹ, הַמְנִיחַ יוֹנֵי בְּקִרוֹן אוֹ
13 בְּסַפִּינָה בּוֹ.
14 הגמרא מבארת מדוע הוצרכה המשנה להביא כמה דוגמאות על
15 אותו ענין: וַיֵּצֵא רַבָּא – צריכה המשנה להשמיענו את כל האופנים
16 הללו. משום דְאֵי תָנָא – אם היתה שונה רק עוֹבְדֵי בּוֹכְבִּים שהיה
17 מעביר כדו יין, היינו אומרים שדווקא שם הגוי ירא לגעת ביין, משום
18 דְסָבַר הַגּוֹי דְלִמָּא אֲתִי וְהָיוּ לִיה – אולי יבוא בעל הבית ויראה אותה,
19 ולכן אין חשש שנגע והיין מותר, אֲבָל בְּמִנְיַח יִין בְּקִרוֹן אוֹ בְּסַפִּינָה
20 עִם הַגּוֹי, אֵימָא – הייתי אומר שאין הגוי ירא לגעת, משום דְמַפְלִיג
21 לָהּ לְסַפִּינָתִיהָ – שהגוי מרחיק את הספינה, וְעַבְדֵי מֵאֵי דְבָעֵי –
22 ועושה מה שרוצה, ובאופן זה יאסר היין אפילו אם לא הודיעו
23 שמפליג. וְאֵי תָנָא רַק אֵת הַמְנִיחַ יִין בְּקִרוֹן אוֹ בְּסַפִּינָה, היינו אומרים
24 שדווקא שם הגוי ירא לגעת, מְשׁוּם דְסָבַר הַגּוֹי דְלִמָּא אֲתִי בְּאוֹרְחָא
25 אֲחֵרִיתִי – אולי יבוא בעל הבית בדרך אחרת, וְקָאֵי אַגְוֵדָא וְהָיוּ לִי –
26 ויעמוד על מקום גבוה שבשפת הים, ויראה אותי מרחוק, ולכן היין
27 מותר, אֲבָל בְּדִין הַשְּׁלִישִׁי שְׁהִנִּיחַ עוֹבְדֵי בּוֹכְבִּים בְּחֻנוֹתוֹ וְהִישְׂרָאֵל
28 יוֹצֵא וְנִכְנַס, אֵימָא – הייתי אומר שאין הגוי ירא לגעת, משום דְאֶחָדִי
29 לָהּ לְבָבָא – שהגוי סוגר את הפתח וְעַבְדֵי בְּלִי דְבָעֵי – ועושה כל מה
30 שרוצה, ובאופן זה נאסור את היין, קָא מְשַׁמְעֵ לָן – לכך משמיעה
31 לנו המשנה שאין חוששים לכך, והיין מותר ואם לא הודיעו שמפליג.
32 הגמרא מבארת באיזה אופן רבן נחלקו רבן שמעון בן גמליאל וחכמים
33 במשנתניה: אָמַר רַבָּא בְּרַב פֶּר הֵנָּה, אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, הַמְּחַלְקֵת שֶׁל
34 חכמים ורבן שמעון בן גמליאל היא בְּמְגוּפָה שֶׁל סִיד, שהוא לבן כבר
35 בתחילה, ולא ניכר מקום הסתימה, אֲבָל בְּמְגוּפָה שֶׁל מִיט, שבאופן
36 זה גם את הסתימה עושה מטיט, שהוא בגוון שחור בתחילתו ומלבן
37 רק לאחר יום או יומיים, וממילא אין לחשוש לנקיבת החבית שהרי
38 הגוי ירא כי הסתימה תהיה ניכרת, בּוּזָה דְקָרִי הֶבֶל – גם חכמים
39 סוברים שאין היין נאסר, אלא אם כן שהה בְּכָדִי שִׁפְתָּתָּא אֵת כֹּל
40 הַמְּגוּפָה וַיִּגְוֶף – ויעשה מגופה חרשה וַיִּגְוֶב – ותתייבש.
41 מקשה הגמרא על רבי יוחנן: מִיתִיבֵי – הקשו בני הישיבה, שנינו
42 בברייתא, אָמַר רַבָּן שְׁמֵעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל לְחֻבְמִים, כיצד אתם אומרים
43 שיש לחוש לנקיבת המגופה, וְהָלָא אִם הַגּוֹי הִיהָ נּוֹקֵב חוֹר בְּמְגוּפָה
44 הִיהָ (סתומו) [שתומו] – סימן פתיחת המגופה נִיבָר, בֵּין מְלֻמְעָלָה
45 – מהחלק החיצוני של המגופה ולפי שהוא בגוון אחרו, וּבֵין מְלֻמְטָה
46 – מהחלק הפנימי, שכאשר יפתח הישראל את המגופה הוא יראה את
47 הסתימה ולפי שאי אפשר להשוות הסתימה מבפנים. אֵי אֲמַרְתָּ
48 בְּשַׁלְמָא – ומובן הדבר אם נאמר שְׁבַשְׁל מִיט מְחַלְקֵת, היינו דְקָתְנִי
49 – שזהו מה שאמר רבן שמעון בן גמליאל, ש(סתומו) [שתומו] – סימן
50 פתיחת המגופה נִיבָר בֵּין מְלֻמְעָלָה וּבֵין מְלֻמְטָה, משום שביטוי ניכר
51 ההבדל בין הסתימה לשאר המגופה, גם מלמעלה, אֲלֵא אֵי אֲמַרְתָּ
52 שְׁבַשְׁל סִיד מְחַלְקֵת, בְּשַׁלְמָא – מובן מה שאמר שְׁלֻמְטָה יָדִיעַ –
53 שניכר מבפנים, משום שאינו יכול להשוות הסתימה מבפנים מכיון
54 שהחבית סגורה, אֲלֵא מְלֻמְעָלָה הָא לֹא יָדִיעַ – הרי לא ניכרת
55 הסתימה, שהרי יכול להשוות את הסתימה עם שאר המגופה, וכן
56 צבע הסתימה לבן כאשר המגופה. אם כן על כרחך שדברי רבן
57 שמעון בן גמליאל הם על מגופה של טיט ולא של סיד.
58 מתרצת הגמרא: לעולם דברי רבי יוחנן נכונים, שביטוי מודים חכמים